An illustration of an underwater scene. In the upper left, a brown dragonfly nymph is shown from a top-down perspective, with its long, segmented body and six legs. In the lower right, two orange goldfish are swimming. The goldfish in the foreground has a surprised expression with wide eyes and an open mouth. The background is filled with various shades of green and blue, representing underwater plants and bubbles. A circular callout box with a purple and white dashed border is located in the lower left quadrant.

Wist je dat
een libel op
topsnelheid meer
dan vijftig kilometer
per uur kan
vliegen?

Wist je dat libellen hun vier vleugels los van elkaar kunnen bewegen? En dat ze daardoor zelfs helemaal stil in de lucht kunnen hangen, zoals een helikopter?

DE LIBEL

Kruipt er een larf van een libel uit zijn ei – dan zwemt hij rond en propt wat hij maar kan vangen in een oogwenk in zijn mond

Hij kan vreselijk goed jagen met de grijp-kaak aan zijn kop hij eet alle soorten larven en ook visjes dolgraag op

En ook al eet hij als geen ander groeit hij toch niet heel erg snel soms verandert hij na jaren pas voorgoed in een libel

Maar tot die tijd is hij een jager die zal jagen voor zijn brood en de schrik is van de diertjes in de vijver, plas of sloot

Wist je dat een libel vreselijk goed kan zien? Geen wonder, want zijn ogen zijn opgebouwd uit meer dan tienduizend kleine mini-oogjes. En omdat al die oogjes in twee grote bollen op zijn kop staan, kan hij in één keer naar alle kanten tegelijk kijken. Handig hè?

DE WATERSLAK

Er zijn slakken en die leven
in het water van de sloot
ze zijn klein bij hun geboorte
en worden maar heel langzaam groot

Ze kruipen rustig langs de stenen
en eten stukjes rotte plant
of ze eten kleine algjes
van een kei of van het zand

Ze eten zelfs hun eigen keutels
of een stukje dode vis
ach, ze houden vaak van alles
wat er maar te vinden is

En hoewel zo'n slak dus altijd
ergens onder water leeft
moet hij af en toe naar boven
als hij zuurstof nodig heeft

Als hij weer wat lucht gehaald heeft
kruipt hij langzaam weer terug
naar beneden om te eten
met zijn huisje op zijn rug

**Wist je
dat je in ons
land voornamelijk
twee soorten
zoetwaterslakken zult
vinden: de poelslak en
de posthoornslak?**

An illustration of two snails in a pond. The snail in the foreground is larger and is eating a green plant. The snail in the background is smaller and is also eating a green plant. The pond is filled with various green plants and bubbles. The background is a mix of light blue and pinkish-purple colors.

Wist je dat waterslakken het liefste dode planten eten? Maar als ze in een te schone vijver wonen, krijgen ze honger en dan zullen ze ook aan de gezonde planten beginnen.

Wist je dat een poelslak die schrikt zich meteen terugtrekt in zijn huisje en zichzelf pijlsnel naar de bodem van de sloot of plas laat zakken?

DE WATERSPIN

Zoek je tussen waterplanten
zie je af en toe een spin
en die heeft het in het water
meestal prima naar haar zin

Alleen is het voor haar onhandig
dat ze net zo goed als wij
lucht moet hebben om te leven
anders is het snel voorbij

De spin wil in het water blijven
want daar wil ze ook op jacht
daarom heeft een waterspin dus
een fantastisch plan bedacht

Ze maakt ergens onder water
in een plant een woonweb klaar
en wanneer haar web dan af is
denkt ze: en nu vullen maar!

Snel naar boven – luchtbel pakken
en als ik zo'n luchtbel heb
stevig in mijn achterpootjes
breng ik die weer naar mijn web

Hop naar boven – naar beneden
steeds een luchtbel naar haar huis
als haar web met lucht gevuld is
voelt ze zich daar prima thuis

Wist je dat een vrouwtje
ook haar eitjes legt in het met
lucht gevulde web onder water?

Wist je dat
de vrouwtjes
van de waterspin de
eitjes bewaken totdat
de kleine spinnetjes
geboren worden en
wegzwemmen?

Wist je dat
bij de meeste
spinnen de vrouwtjes
groter zijn dan de
mannetjes, maar dat
dat bij de waterspin
juist andersom is?

HET BOOTSMANNETJE

Als je aan de waterkant
naar een mooie vijver kijkt
zie je soms iets drijven
dat wel op een bootje lijkt

Maar het is een vreemde kever
die drijft lekker op zijn rug
totdat er een prooidier komt
want dán is hij razendvlug

Omdat de kever op zijn rug drijft
voelt hij elke trilling aan
en als hij iets gemerkt heeft
valt hij als een tijger aan

Om te kunnen jagen heeft hij
sterke kaken aan zijn kop
en hij eet als hij de kans krijgt
zelfs zijn soortgenoten op!

Probeer hem niet te pakken
want daarvan krijg je zeker spijt
omdat zo'n grappig kevertje
je rustig in je vingers bijt!

**Wist je dat
bootsmannetjes heel
goed kunnen vliegen? Als
de plas waarin ze wonen
bijvoorbeeld opdroogt,
vliegen ze snel naar een
andere plek.**

A detailed illustration of a pond scene. In the center, a brown water bug with orange markings on its head and legs is shown swimming on the water's surface, creating small ripples. The background is filled with large, vibrant green lily pads. To the right, a smooth, light-brown rock sits on the pond floor. At the bottom, two bright pink water lilies are in bloom. Two circular callout boxes with decorative borders contain text about the bug's behavior.

Wist je dat
het bootsmannetje
lucht kan vasthouden in
de haartjes die op zijn buik
zitten? Daardoor is het net
alsof hij met een zwemvest
aan in het water ligt.

Wist je dat boots-
mannetjes eerst een gaatje
in hun prooi prikken om even
te proeven of hun prooi wel
lekker genoeg smaakt?

Fragment uit Marianne Busser & Ron Schröder, *Het dikke
kriemelbeestjesboek* Moon, 2022.

Dit fragment mag enkel gebruikt worden voor educatieve doeleinden en
niet verder worden verspreid.